

INTRODUKTION TIL FRIMURERIET

UDGIVET AF STORLOGEN AF DANMARK

INDLEDNING

Formålet med denne pjece er at give et tilstrækkeligt indblik i frimureriet og dets historiske baggrund, så personer, der overvejer at søge om optagelse, får et rimeligt grundlag at træffe deres beslutning på.

Mange har den opfattelse, at frimureri er præget af mystik og hemmelighedskræmmeri. Men frimureriet har sin oprindelse i noget så jævnt som håndværkerlaug for murer og stenhuggere. Murerne havde tidligere privilegier, som kun de kunne få. Privilegerede murere måtte som de eneste stavnsbundne rejse, hvilket var nødvendigt, når der f.eks. skulle bygges kirker. Ved at have nogle hemmelige ritualer kunne de bevise, at de var murere med privilegier. Omkring 1500-tallet fik de første ikke-faglærte adgang til nogle murerlaug - de fik titlen "frimurere". Sidenhen udskiller disse frimurere sig i særskilte frimurerloger og privilegierne forsvinder, men mange af ritualerne fra de gamle murerlaug bevares.

I mange år var det kun muligt for personer fra de højere samfundslag at blive optaget i frimurerloger, der den gang påtog sig sociale opgaver. Selvom logerne ikke længere har velgørende formål i samme omfang, afspejler denne baggrund sig i de menneskelige egenskaber, man sætter højt i frimureriet.

For at få glæde af at tilslutte sig en frimurerloge i dag, skal man være i besiddelse af en humanistisk og tolerant indstilling samt nære respekt for sine medmennesker. Da en væsentlig del af frimureriet bygger på samvær, skal man selvfølgelig have lyst til foreningslivet.

Endelig skal det også nævnes, at frimureriet ikke udvælger sine medlemmer efter økonomiske, politiske eller religiøse kriterier. Nutidens frimureri kan da også med glæde konstatere, at snart sagt ethvert erhverv er repræsenteret inden for dets rækker. Hvis man ønsker yderligere viden om frimureri, har alle større kommunebiblioteker bøger om emnet.

FRIMURERIETS HISTORIE

Frimureriets historie går meget langt tilbage i historien og det er umuligt at fastslå præcist, hvornår det er opstået. Frimureriet er ikke opstået på helt samme måde, som vi i dag opretter en forening. Den ældste datering på et dokument, der kan tilskrives frimureriet, er engelsk og daterer sig til 1492, men dette dokument fortæller ikke meget om, hvordan datidens frimurere praktiserede deres logeliv.

Oprindelsen til frimureriet kan som nævnt i indledningen føres tilbage til middelalderens murer- og stenhuggerlaug, og en del traditioner fra dengang er stadig genkendelige i nutidens frimurerloger.

Dengang var det kirken, de kronede hoveder og adlen, der ledede samfundsudviklingen, og frem for alt var dem, der opførte bygningsværker, som vi den dag i dag kan glæde os over. Det var på den tid, at Nordeuropas kulturelle udvikling virkelig tog fart, og når man i dag betragter de bygningsværker, som disse fjerne slægter frembragte, må man beundre det kunstneriske talent, der også blev krævet af håndværket.

I middelalderen var befolkningen, som helhed, stavnsbundet til deres fødeegn, hvor udskrivning til ulønnet tvangsarbejde for adel, kirke og krone var meget almindeligt. I middelalderen

tog byggeaktiviteterne voldsomt til, hvilket øgede efterspørgslen på specialister som stenhuggere og murere. Tvangsarbejderne var ikke i stand til at præstere det håndværksmæssige niveau som kirkebyggeri krævede. Derfor fik stenhuggere og murere, som de første, frihed til at rejse udenfor fødeegnen for at deltage i opførelsen af bygningsværker andre steder.

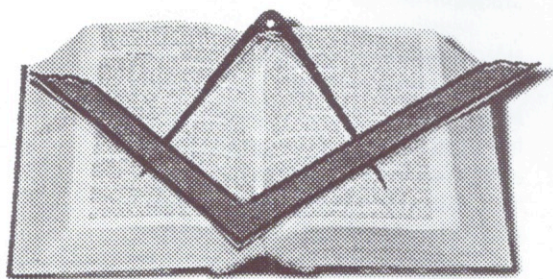
HÅNDVÆRKERNE BOEDE I BYGGEHYTTER - LOGER

Mange bygningsværker fra den tid, har taget mere end en menneskealder at opføre, så derfor boede bygningshåndværkerne i direkte tilslutning til hovedbyggeriet, som regel på sydsiden, i såkaldte byggehytter.

Disse byggehytter kaldtes, på engelsk for lodge og på fransk loge, og netop disse benævnelser anvender frimurerne i dag om deres samlingssteder. Denne livsform krævede både menneskelige og faglige kvalifikationer, hvorfor der var visse regler og dyder som håndværkets udøvere skulle være i besiddelse af og sværge troskab overfor.

Man fandt dengang, at både de faglige og de øvrige regler skulle forblive hemmelige blandt fagets udøvere. Derfor var der regler for hvordan, en

sand og ærlig murer kunne identificere sig overfor andre laugsbrødre. Foruden sin faglige viden og kunnen skulle han også være fortrolig med optagelsesritualet og de løfter, der efter endt uddannelse, blev aflagt overfor lauset. Desværre er det ikke alt fra de gamle murerløfter, man kender til i dag, men noget er dog bevaret.

Bibelen i en frimurerloge symboliserer en hvilken som helst religions grundbog.

At edsafleggelsen blev foretaget ved bibelen, kan ikke overraske, da kirken den gang var en magtfaktor, der havde et solidt tag i alle. Løftet var ikke kun, at bevare fagets hemmeligheder, men også, at man ville følge laugsmeesterens påbud. Desuden var der pas-sager, hvor det blev pålagt den nye murer at vise barmhjertighed, udvise næstekærlighed, være sanddru og

vise gudsfrygt. Når denne ed var aflagt, indviede laugsmeesteren den nye murer i de tegn og løsener, der kunne identificere ham overfor en anden murer, som en sand murer, der kendte sit fag, sine rettigheder og forpligtelser.

BRODERSKABET APPELLERER TIL ANDRE

Samværet i disse laug byggede på humanisme og troskab, hvilket efterhånden blev kendt udenfor murerfagets kreds. Også udenforstående følte trang til at opleve dette broderskab, selvom de ikke var håndværkere. Hvordan det er gået til, ved man ikke meget om, men omkring 1500-tallet, ved man, at de første ikke-faglærte fik adgang til nogle murerloge og blev tituleret frimurere. De nød broderskabets privilegier og påtog sig forpligtelser indenfor lauset, de kunne bestri-de, som f.eks. skrivning og læsning. I 15-1600-tallet opstår der frimurerlo-ger, uden faglærte mureres deltagelse, i England, Skotland, Irland og Frank-rig. Der skulle alligevel gå omkring et par hundrede år før, frimureriet fandt sine organisatoriske ben at stå på, hvorfra det kunne udvikle sig til den verdensomspændende organisation, den i dag er.

DET MODERNE FRIMURERI

Frimureriet, nogenlunde som det kendes i dag, skriver sin historie tilbage til år 1717, hvor fire frimurerloger i London, blev enige om, at logernes aktiviteter burde koordineres og reguleres således, at man kunne besøge hinanden og få det samme ud af en logeaften.

Det skulle foregå under en fælles overhøjhed, så man stiftede et overordnet organ, der kom til at hedde Storlogen af London.

I de kommende år opstod der flere storloger i England, men efterhånden blev de reduceret til to storloger. Som tiden gik viste det sig at være upraktisk med to storloger, der ville nøjagtigt det samme, så man enedes om at slå dem sammen til den nuværende: Den forenede Storloge af England. Derefter blev der udarbejdet en konstitutionsbog for regulært frimureri - en slags grundlov.

LOGERNE SPREDES MED ENGLANDS KOLONIALISERING

En frimurerloges regelsæt - eller "foreningens vedtægter" - blev herefter bestemt af, om logen arbejdede i henhold til konstitutionen og om den var tilsluttet storlogen. Skotland og Irland fik også hver deres storloge. De tre storloger indledte snart et samarbejde

og anerkendte hinanden, således at man kunne besøge hinandens loger. Da de tidligste ritualer blev viderebragt mundtligt, er det naturligt, at der, den dag i dag, er mindre forskelle i ritualerne - ja også fra loge til loge, selvom det kun er små nuancer, der adskiller de enkelte loger.

Med de globale interesser England havde dengang, er det naturligt, at frimureriet spredte sig til alle de engelske dominions og derfra videre ud i hele den civiliserede verden og hvert land fik sin egen storloge med godkendelse fra den engelske storloge.

FRIMURERI ER UØNSKET I DIKTATURSTATER

Selv humanistiske organisationer udsættes for kritik - og frimureriet er heller ikke gået fri. I diktaturstater har frimureriet altid været forbudt, og frimurerne har været udsat for forfølgelse. I 1934 blev frimureriet forbudt i Tyskland, da nazisterne overtog regeringsmagten, og det lå helt stille frem til 1948. Da frimureriet langsomt rejste sig igen, var det imponerende, så mange frimureriske effekter frimurerbrødre havde gemt og som på mirakuløs vis havde overlevet krigens rædsler. Alligevel er det mest imponerende, i denne sammenhæng, at der i såvel krigsfangelejre som i KZ-lejre foregik

frimureriske aktiviteter med frimureriske effekter, der var meget primitivt fremstillet. At det var med livet som indsats disse mænd fortsatte deres frimureriske aktiviteter under så grusomme forhold indikerer, at mennesket kan spærres inde nedværdiges og kues, men ånden lader sig ikke besejre af noget regime.

Frimurereffekter fra de tyske fangelejre kan i dag ses i den engelske storloges museum, hvortil der er offentlig adgang.

FRIMURERIET I DANMARK

Frimureriet holdt sit indtog i Danmark allerede i 1743, da logen St. Martin blev stiftet. Heller ikke her har man helt sikre oplysninger om logelivet. Man ved, at der blev arbejdet efter engelske ritualer oversat til tysk, idet tysk var ret almindeligt talesprog blandt borgerskabet i København på den tid. De første frimurere var adelige, officerer højtstående embedsmænd og den mest velhavende del af borgerskabet.

At det netop var dem, der kunne blive medlemmer af frimurerlogerne, var økonomisk betinget, fordi velgørehed var en væsentlig del af frimureriets indhold dengang og som følge deraf stillede økonomiske krav til udøverne. Den sociale velfærd dengang var så

elendig, at selv med idealistiske frimurere, som var et absolut mindretal i samfundet, har de kun kunnet lappe lidt på det. Det skal dog ikke fratage dem rosen for, at de i det mindste forsøgte, selvom opgaven så håbløs ud. Frimureriet var kommet for at blive, hvilket kommer nutidens mennesker til glæde.

STORLOGEN AF DANMARK.

Først i 1895 begyndte den del af frimureriet, der ikke havde de samme økonomiske forpligtelse hæftet på sig, men som lagde vægten på det filosofiske (spekulative) - også kaldet laugsfrimureri efter de gamle håndværkerlaug. Kravet var blot, at man skulle være en fri mand, af moden alder og sund dømmekraft samt indstillet på de frimureriske idealer.

Den 1. april 1895 blev logen "Lyset" stiftet ved Roskilde. Starten var meget vanskelig især på grund af økonomien. Logen skiftede domicil flere gange bl.a. fordi huslejen var vanskelig at betale. Enkelte medlemmer af logen satte sig for, at af de små midler, der kunne spares sammen, skulle de bruges til, at logen kunne få sit eget domicil. Det lykkedes i 1923, hvor logen flyttede ind i en ejendom i Smallegade 33. Uafhængig af logen "Lyset" stiftedes en anden frimurerloge i 1924. Ikke ret

lang tid efter, kom de to loger i kontakt med hinanden, og efter nogle drøftelser blev man enige om, at man ville gå sammen om at stifte "Storlogen af Danmark af gamle frie og antagne murere".

Det ældste frimureri i Danmark udviklede sig til et kristent frimureri, hvor man skulle dokumentere sit tilhørsforhold til en kristen kirke, hvilket ikke var frimureriets oprindelige hensigt. Det skabte grobunden for et universelt frimureri, hvor man ikke havde tilhørsforhold til én bestemt religion.

HVAD ER MODERNE FRIMURERI?

Frimureriet har i dag udviklet sig til en forening af mænd, der anerkender og praktiserer tanken om broderskab mellem alle mennesker efter bedste evne. Deri ligger, at de dyrker frimureriet som en livsholdning, der kan resultere i, at den enkelte får fred i sindet og lever i harmoni med sine omgivelser.

Frimureriets udøvere anerkender en skabende kraft, men det har ingen religiøse dogmer eller noget krav om en fælles religion.

Netop disse idealer har gennem de seneste 250 år bredt sig ud over det meste af jorden - uden at kriges eller slå ihjel for det. Det er der ikke mange religioner, der kan hævde, at de har.

At dyrke frimureri er en konstant revision af ens egen indstilling overfor andre mennesker, således at landegrænser intet betyder ligesom race, religion, politisk observans eller uligheder i stand og økonomiske forhold heller ikke danner skel. Frimureriet er en udvikling af dig selv og det du står for i tanke, ord og handling. Svaret på spørgsmålet om, hvad frimureri dybest set er, findes derfor også kun et sted - nemlig i dig selv.

FRIMURERI, RELIGION OG POLITIK.

Ved spørgsmålet om frimureriet er religiøst, må svaret være både ja og nej. En fritænker (ateist), der benægter eksistensen af en almægt bag alt det skabte, kan ikke optages i en frimurerloge, og han vil næppe heller få noget udbytte af det. På den anden side anser frimureriet ingen bestemt religion eller trosretning for at være den eneste rigtige. Enhver religion nyder samme respekt inden for frimureriet. Derfor er frimureriets udøvere helt frit stillede til at antage eller forkaste de dogmer, som de forskellige religioner kræver trospligt overfor. Frimureriets religiøse neutralitet er ikke et spørgsmål om at tage stilling, snarere et udtryk for menneskelig frihed i religiøse spørgsmål. Det centrale i enhver religiøs opfattelse betegnes i

frimurerlogerne derfor som "Verdens Store Bygmester".

Partipolitik eksisterer ikke indenfor frimureriet, udover at frimureriets udøvere skal være loyale overfor det lands love og lovlige styre, hvor de bor og er medlemmer af en frimurerloge.

I erkendelse af hvad divergerende religiøse og politiske opfattelser har afstedkommet af ufred blandt mennesker og for at sikre fred og harmoni i logerne og under logemøderne, er det en gang for alle vedtaget:

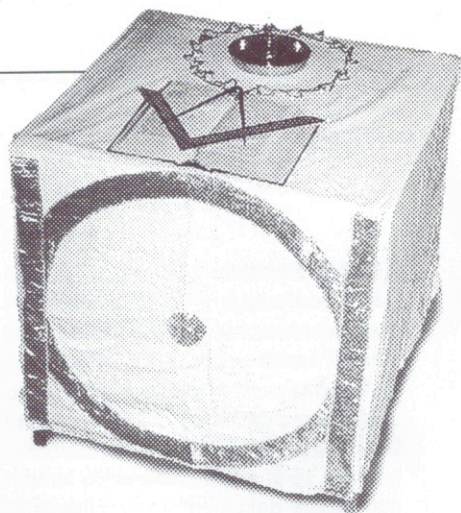
Enhver form for religiøs eller partipolitisk diskussion ved frimurersammenkomster er helt bandlyst!

Frimureriet er lavet af mennesker og for mennesker.

HVORDAN ARBEJDER FRIMURERE ?

Laugsfrimureriet sammenligner det enkelte menneskes udvikling med opførelsen af en bygning og derfor anvendes murerkunstens værktøjer i symbolsk betydning.

Da laugsfrimureriet i Danmark udgør en del af det internationale frimureri, skal det i sin rituelle og ceremonielle opbygning være forståeligt også for gæstende brødre fra udlandet. Derfor er logeindretning og hovedtrækkene i ritualerne nogenlunde ens overalt i verden.

Frimurerlogens alter med Den Hellige Skrift, vinkel og passer samt en broderkæde.

INDLÆRING OG BRODERSKAB

Formålet med ritualer og ceremonier er at videregive frimureriets lære til sine medlemmer. Denne undervisningsmetode har bl.a. den fordel, at den kan forstås på alle sprog og er heller ikke afhængig af et tidstypisk sprog. Ritualer og symboler vil ethvert menneske tolke i sit eget sprog og i overensstemmelse med sit eget åndelige, religiøse og kulturelle standpunkt.

Gennem ceremonierne og logemøderne er det målet at finde selverkendelse og åndelig udvikling. Logemøderne fungerer for de fleste - og især erhvervsaktive - som et åndeligt frikvarter fra dagligdagens stress og jag. Man kan kalde det en åndelig genopladningscentral, hvor man selv

HVORDAN ARBEJDER FRIMURERE ?

bestemmer udbyttet.

De ritualer og ceremonier, som der arbejdes efter i enhver frimurerloge, har til formål at vende blikket ind mod en selv. Der skal ikke mange indadvendte studier til før, man bliver klar over, at tolerance er noget man har brug for. Det er derfor helt naturligt, at de brødre man omgås i logen også har brug for tolerance. Denne synsvinkel gør i princippet alle mennesker til en broder eller søster.

Udviklingen af broderskab, tolerance og selvindsigt sker bedst, hvis forsamlingerne ikke er for store. Det tilstræbes derfor, at der maksimalt er ca. 50 aktive brødre i én loge. Det sikrer, at man kan bevare et nært kendskab og venskab til hinanden. Gentagelsesprincippet, som det rituelle og ceremonielle arbejde i logen bygger på, er en indlæringsproces. Der kan opnås tre grader i oplæringen. Efter optagelsesceremonien er man lærling. Derefter kan man ved en ceremoni ophøjes til svendegraden. Efter yderligere regelmæssig deltagelse i møderne, kan man ceremonielt udnævnes til Mester Murer.

Men udviklingen fra indlæringsstadiet frem mod den bedre livsførelse er lang og kan kun foretages af én - nemlig dig selv!

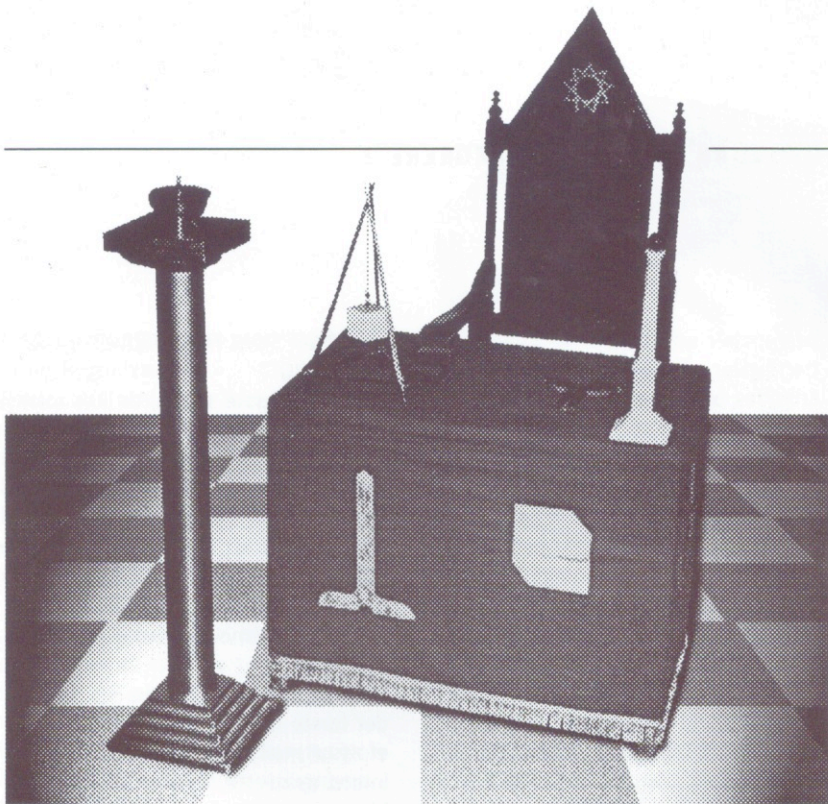
HVORFOR SKAL FRIMURERIET VÆRE HEMMELIGT?

Frimureriet, som sådan, er ikke særligt hemmeligt. Det, der er "hemmeligt", er den enkelte loges ritualer og ceremonier. Ingen medlemmer af en frimurerloge hverken diskuterer eller udleverer de ritualer, som logerne arbejder efter. Det er historisk begrundet og er nedfældet i den konstitution enhver frimurerloges medlemmer har lovet at overholde.

Det kan yderligere begrundes med, at det første møde med en ceremoni og et ritual man ikke kender, er en mere intens oplevelse. Denne mulighed vil blive væsentligt reduceret, hvis man kendte rituallet i forvejen. Det helt centrale i logearbejdet er netop individets egen oplevelse.

Din personlige oplevelse er ikke nødvendigvis identisk med det, en anden oplever under samme omstændigheder. Så hvis ritualerne var offentligt tilgængelige, ville man fratage den enkelte muligheden for denne meget personlige oplevelse.

Det kan sammenlignes med den oplevelse, en koncert kan være. Rører musikken ved noget inde i en, vil det for det første være meget vanskeligt at beskrive det helt præcist for andre, for det andet vil samme koncert ofte give meget forskellige oplevelser hos

Embedsmandsplads i Logen.

andre. Koncerter skal man selv opleve - ikke have fortalt! Billedligt talt forholder det sig på samme måde, når talen drejer sig om frimureriets hemmeligheder.

FRIMURERLOGE OG KVINDER

Frimurerlogerne er oprindeligt foreninger udelukkende for mænd. Baggrunden herfor ligger i det historiske, som tidligere beskrevet. At det fastholdes, skal ikke opfattes som en mandschauvenistisk indstilling blandt frimurere. Det har baggrund i det rituelle og i den kendsgerning, at mænd og kvin-

der ikke altid opfatter tingene på helt samme måde.

Frimurerlogerne har dog, i mere end 250 år, haft sammenkomster i logerne, hvortil ægtefællerne har været inviteret med. Der er også den filosofi bagved, at det måske kunne skade harmonien i logen, hvis kønnene blev blandet kontinuerligt.

I nyere tid er der dog etableret frimurerloger for kvinder, der arbejder efter samme principper, ritualer og ceremonier, som de oprindelige mandsloger. Der består dog intet officielt samarbejde mellem mande- og kvindelogerne.

HVORDAN BLIVER MAN MEDLEM AF EN FRIMURERLOGE?

Rent-teknisk vil man blive opfordret til at søge om optagelse af en person, der i forvejen er medlem af en frimurerloge. Dog står det enhver frit for at rette henvendelse til en loge og bede om at få et ansøgningsskema udleveret. Adressen og navnet på denne loge står på bagsiden af pjecen.

Den eller de personer, der opfordrer en til at søge om optagelse i en loge, gør det ud fra den opfattelse, at det kan være til gavn og glæde for ansøgeren, såvel som for logen og dens medlemmer.

Når ansøgningsskemaet er afleveret til logen, vil to af logens medlemmer aflægge et besøg i ansøgerens hjem for at bringe de sidste detaljer om fremtiden, som medlem af logen, på plads. Således vil evt. ægtefælle også blive oplyst om, hvad det tidsmæssigt og økonomisk indebærer at være medlem af logen. Ligeledes bliver ægtefællen direkte spurgt, om der er nogen indevendinger mod, at ægtefællen bliver optaget i logen, da frimureriet og logen ikke vil være årsag til splid i hjemmet. Det må således heller ikke være en økonomisk belastning for hjemmet, at man er medlem af logen.

LOGEMØDERNE GIVER DET DYBERE KENDSKAB

Forhåbentlig har denne pjece besvaret alle væsentlige spørgsmål omkring frimureriet så fyldestgørende, at en interesseret skulle have en solid baggrund for at vurdere, om frimureriet er noget for ham.

VEL MØDT!

Optagelsesgebyrkr. _____

Kvartalskontingent.....kr. _____